

thi jeg mener, at Enhver af den evangelisk-lutheriske Kirke, som er en protestantisk Kirke, maa dog vide, hvad Kirke betyder, hvad den protestantiske Kirke er. Skulde de ikke vide det, uden at de vare lærde, ja saa var der ikke mange levende Medlemmer i den danske Folkekirke, thi det er jo dog den første Betingelse, vi maae stille til Medlemmerne af den danske Folkekirke, at de skulle vide, hvad den danske Folkekirke er, hvorledes Protestantismen betragter Kirken, at den ikke er som i de katolske Lande, Geistligheden alene, men den hele Menighed. Jeg holder mig overbevist om, at Kultusministeren, der er saa langt ude over sit WC ogsaa i denne Retning, ikke behøver at være saa lærd, som han er, for at vide, at jeg har Ret, at den protestantiske Kirke er hele Menigheden, ikke Geistlige og Verdslige men alle Menighedens Medlemmer. Det Forslag, den ærede Minister har forelagt os, indeholder nu just ikke nogen Halvering; men det, jeg opholder mig ved, er, at der er en Deling imellem Geistlige og Verdslige, at Ministeren har deelt Folkekirken i disse to Dele, medens han vilde have talt fuldstændigt i den danske Folkekirkes Land, naar han havde sagt: „Menighedsmedlemmer“. Jeg skal endnu blot gøre opmærksom paa, at hvad jeg, naar Ministeren faaer disse 5000 Rd., frygter for, er, at saa vil Rigsdagen i to, tre Aar slyde alle mulige Spørgsmaal om kirkelige Love ud, idet den da vil sige: vi kunne ikke gaae videre i disse Sager, vi maae afvente Kommissionens Betænkning. Men nu have vi jo dog, mine Herrer, Erfaring for, at en saadan Kommissionens Betænkning ikke altid kommer saameget hurtigt. Det, at Ministeren har fremlagt et Lovudkast i kirkelig Retning, uagtet han vil have en Kommission til at behandle kirkelige Anliggender, kunne vi ikke støtte os til; thi han har netop stærkt pointeret, at denne Lov er en Undtagelse, og at Undtagelsen stadfæstet Reglen. Han vil vel maaskee sige, at der ligesaagodt kan komme flere Undtagelser som denne ene; men det vil dog vistnok alligevel stille sig saaledes, at Rigsdagen ikke vil befatte sig med kirkelige Sager, førend Kommissionens Betænkning foreligger, og derfor siger jeg, at dersom Thinget ikke vil udskyde Reformer i

kirkelig Henseende et Par Aar eller endnu længere, saa bør det alene af den Grund, foruden af de mange andre, nægte at bevilge Pengene.

**Ministeren for Kirke og Under-
viisningsvæsenet:** Jeg skal blot gøre opmærksom paa, at, naar jeg taler om Geistlige og Verdslige, saa har jeg fundet mig næsten nødt til at udtrykke det saaledes, som det almindelige Udtryk er her i Landet, naar man f. Ex. vil sige, at der maa medtages nogle af dem, hvis særlige Kald det er at gøre sig bekendt med den hellige Skrift og i Overensstemmelse med dens Veiledning forkynde Læren og betjene Menighederne i Folkekirken. Det er aldeles ikke nogen Halvering i den Forstand, at den ene Deel skal udgjøre en Kaste eller Klasse, forskjellig fra de andre. Men det er en nødvendig Betegnelse af, at dersom man skal høre en Kreds om Folkekirken Anliggender, saa maa man ikke udelukke dem, som særlig ved Fordannelse og Erfaring som Lærere og Menighedsforstandere have en Berettigelse til og Kald til at udtrykke sig derom, saalidt som dem, der alene som Menighedens Medlemmer, uden denne Virksomhed, ligeledes have et Ord at sige om Menighedens sælles Sag. Dette er kun en Berettigelse af enhver mulig Misforstaaelse af det Udtryk: Geistlig og Verdslig. Jeg kunde meget godt istedetfor at tale saaledes eller om Præster og Lægsfolk gjøre Talen lang, slæbende og vidtløftig ved at sige: Alle Medlemmer af den danske Folkekirke saavel dem, der have Embedet, en særlig Gjerning eller Tjeneste deri at røgte, som dem, der ikke have den. Men det kortere Udtryk er, som jeg troer tydeligt og forstaaeligt for den almindelige Bevidsthed, og forvirrer i mine Tanter slet ikke den Bevidsthed, jeg ogsaa har, at Enhver, der er levende Medlem af den kristelige Kirke, og nu nærmest af den danske Folkekirke, er Præst for Gud ligesaavel som den, der efter Embedet særlig hedder Præst.

Finantsministeren: Jeg skal kun gøre ganske faa Bemærkninger i Anledning af de Ytringer, der ere henvendte til mig. De